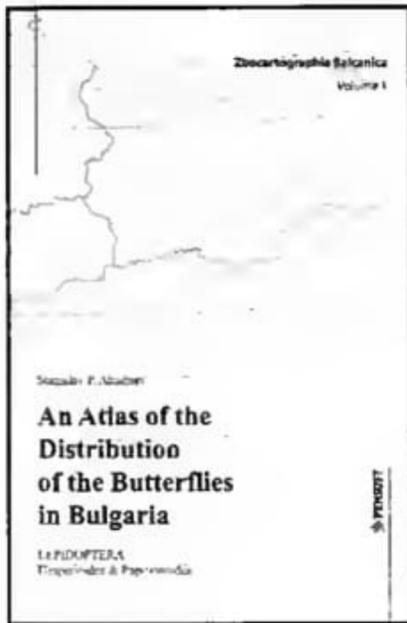

Картографиране на дневните пеперуди в България от Станислав Абаджиев

Алекси ПОПОВ

ABADJIEV S. 2001. An atlas of the distribution of the butterflies in Bulgaria (Lepidoptera: Hesperioidea & Papilionoidea). - Zoocartographia Balcanica, 1: 335 p.

Макролепидоптерите са най-добре проучените безгръбначни животни в повечето европейски страни, включително и в България. Това важи в още по-голяма степен за дневните пеперуди (Hesperioidea и Papilionoidea). Затова е съвсем естествено първият том от новата поредица Zoocartographia Balcanica на издателство Pensoft да бъде посветен на двете надсемейства.

Още от пръв поглед прави впечатление изключителната прецизност при изработване на атласа. Всеки вид е представен в книгата с UTM-карта на разпространението в България с квадрати 10 x 10 km и с изреждане на всички находища в страната, а за повечето видове и на минималната и максималната надморска височина на срещане. Находищата са базирани на всички публикувани находки, на колекциите на Националния природонаучен музей, на Института по зоология и на много частни колекции, както и на сборове на автора. Литературният списък е пълен и съдържа 327 публикации върху дневните пеперуди в

България. По мое мнение съществуват още около 100 публикации, но без конкретни находища, които да могат да се свържат с определени UTM-квадрати. За съжаление в атласа не намира място подвидовата принадлежност, въпреки че тя е изяснена в други публикации на автора.

В България са установени 216 вида дневни пеперуди. Съществува информация за тяхното разпространение в 437 от всички 1244 UTM-квадрата (10 x 10 km) на територията на България или за 35 % от квадратите. Това говори за добра проученост на страната с изключение на някои равнинни части. Големият интерес на едно ново поколение от български и чуждестранни лепидоптеролози, както и напредъкът в таксономичните познания за европейските видове доведоха до установяването на още 22 вида за фауната на България през последните 20 години.

В атласа се съобщават като нови за страната *Muschampia proto* (Ochs.) и *Pyrgus andromedae* (Wall.). Тези два вида, както и *Colias myrmidone* (Esp.), *Chilades trochylus* (Fr.), *Pseudochazara geyeri* (H.-Schäff.), *Pseudochazara graeca* (Staud.) и *Boloria titania* (Esp.), са установени по екземпляри в музейни колекции през последните две години и данните за срещането им се нуждаят от потвърждение. От книгата на С. Абаджиев може да се заключи, че най-редките видове в България, известни досега само от едно находище, са три от посочените вече видове, а също *Leptidea reali* Reiss., *Colias hyale* (L.), *Gonepteryx farinosa* (Zell.), *Euchloe penia* (Fr.) и *Pseudochazara orestes* Prins et Poort. Липсата на съвременни находки в страната на *Lopinga achine* (Scop.), *Coenonympha oedippus* (F.) и *Nymphalis xanthomelas* (Esp.) поставя въпроса за статуса на техните популации. Първите два вида не са намирани от началото на 20 век, а третият - през последните 35 години. Като мигранти в атласа са посочени два вида. Считам, че те трябва да се изключат от списъка на българската фауна, тъй като не се развиват в България. Единият, *Gonepteryx cleopatra* (L.), е наистина мигрант. Съобщенията за намирането на другия вид в България, *Nymphalis vaualbum* (Den. et Schiff.), се основават на две очевидно погрешни находки край Сливен на Хр. Пигулев от края на 19 век и на един вероятно пренесен екземпляр с интродуцирани дървесни видове в Борисовата градина в София през 1942.

Зоолозите от балканските страни поздравяват идеята на издателство Pensoft и пожелават успех на новата поредица Zoocartographia Balcanica.